

Repliky perkusních revolverů s hotovými polonáboji

POLONÁBOJE PRO PERKUSNÍ REVOLVERY (1)

V poslední době se stále více ujímá westernová střelba a v ní mají nezastupitelné místo i perkusní zbraně. Ve Střelecké revu č. 12/1998 je na s. 50 v článku o prvním závodě tohoto druhu mj. též snímek předem připraveného střeliva, urychlujícího manipulaci s perkusním revolverem. Předpokládáme, že by mnohého čitatele černého prachu zajímalo, jaké výhody takové střelivo přináší, a návod, jak si ho zhotovit.

Náš návod čerpá ze zkušeností 8th Cavalry Company „A“ ze Staré Boleslaví, které byly podkladem k našim dalším zkouškám při ověřování různých materiálů i chemikálií a k vývoji technologie výroby takového střeliva.

Všechny zkoušky jsme uskutečnili svými revolvery 36 Navy 1861 a 44 Remington (Pietta), pro něž je toto střelivo určeno. Dodatečně

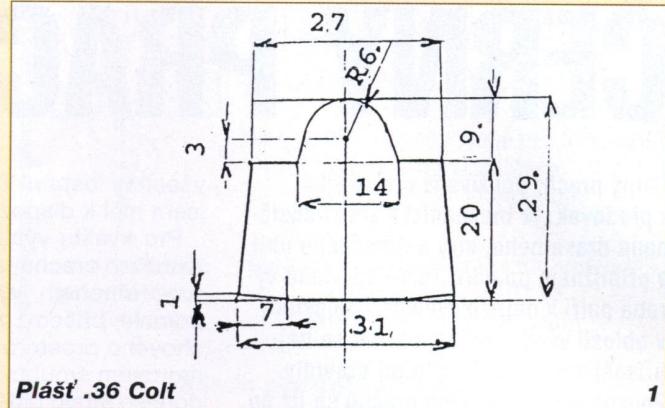
byl vyzkoušen i Colt 36 Marshall (Pietta).

V článku je pro odlišení od běžného střeliva použito nového názvosloví:

polonáboj - neúplný náboj pro perkusní zbraně, obsahující hnací slož, ucpávku a kouli, avšak bez zápalky,

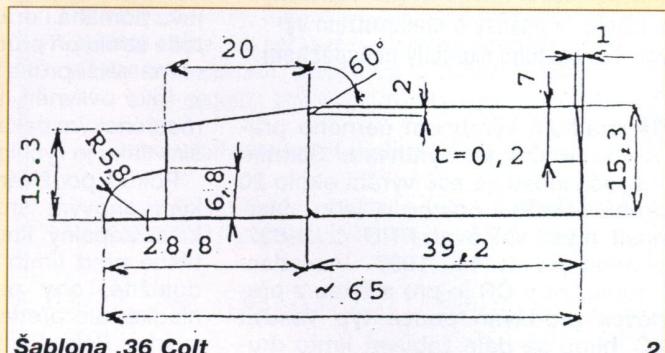
nábojníčka - papírové pouzdro tvaru komolého kuže pro výrobu polonábojů,

plášt' nábojníčky - rozvinutý tvar papíru pro vytva-

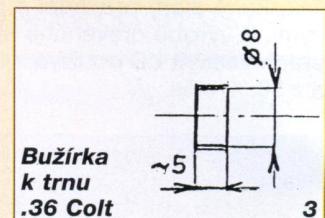
Plášt' .36 Colt

1

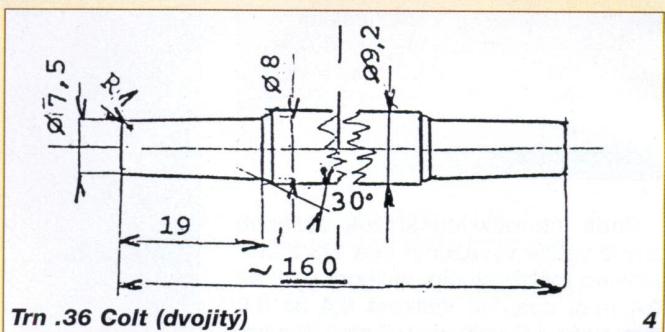
Šablona .36 Colt

2

Bužírka
k trnu
.36 Colt

3

Trn .36 Colt (dvojitý)

4

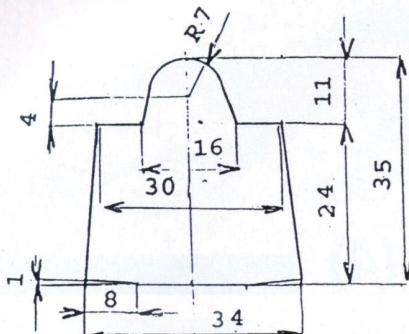
rování a slepení nábojníčky - dále jen **plášt'**.

Materiál: k výrobě nábojníček byl použit nepotiskovaný novinový papír, nasycený dále uvedeným im-

pregnačním roztokem, černý střelný prach, v našem případě Vesuvit, dále označovaný jen PN, ucpávka sypaná z dětské krupičky.

Roztok pro nasycení novinového papíru k výrobě nábojníček

součást	chem. značka	množství
destil. voda	H_2O	100 ml
dvojchroman (dichroman)	$K_2Cr_2O_7$	10 g
draselný	(krystalický)	
dusičnan draselný (ledek)	KNO_3	4,5 g

Plášt' .44 Rem

Prostředek k odmaštení koulí před zalepováním: například Lena, Jar apod.

Postup výroby

1. Nábojníčky

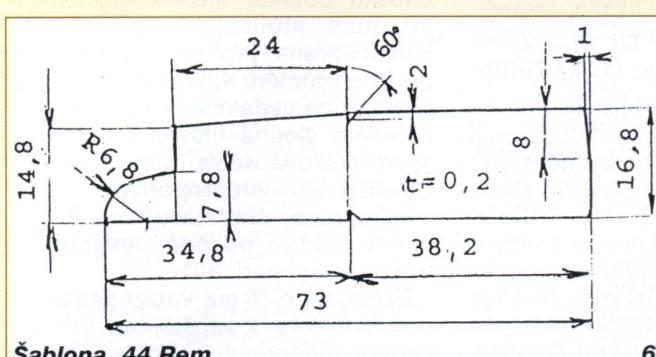
Z novinového papíru naštíráme pásy o šířce rovné výšce pláště + 1 mm - pro ráž .36 viz obr. 1, kde je šířka pásu $29 + 1 = 30$ mm. Pro ráž .44 viz obr. 5, kde je šířka pásu $37 + 1 = 38$ mm. Délka je rovna násobku počtu a šířky pláště + 15 mm - pro ráž .36 je $(31 \times n) + 15$ mm, pro ráž .44 je $(34 \times n) + 15$ mm.

Nyní uchopíme příslušnou šablonu (podle obr. 2 nebo 6) a navineme na její rovnou část (dobře a rovně utahujeme) pásek max. pět pláštů. Začínáme a končíme vždy u zešikmené části šablony. Odštíhneme a stáhneme ze šablony. Přiložíme její tvarovou části k vnitřnímu ohýbu a ostrou tužkou obtáhneme tvar jedné poloviny pláště.

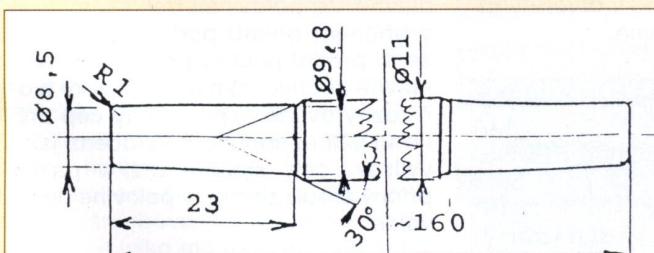
Kontrolní zoubky o úhlu 60° se kolmou částí přiloží ke spodku návinu, pak posuneme šablonu zpět a orýsueme zešikmení na její spodní straně (nahrazeje s dostatečnou přesností oblouk spodní hrany komolého kuželetu). Ostrými nůžkami vystříhneme podle orýsování a po rozložení máme pět pláštů - není vhodné jich vyrábět více najednou s ohledem na tloušťku papíru a tím vznikající nepřesnost. Tímto způsobem postupně zpracujeme zbývající nasycené pásky, které jsme si připravili podle počtu nábojníček, jež hodláme vyrobít.

Po zaschnutí impregnačního roztoku se obvykle na jedné straně objeví nepatrné lesklé krystalky a tuto stranu dáváme při lepení dovnitř nábojníčky.

Vítězslav HLÁSNÝ
Pavel ŠINDELÁŘ
(Pokračování)

Šablonu .44 Rem

Trn .44 Rem (dvojitý)

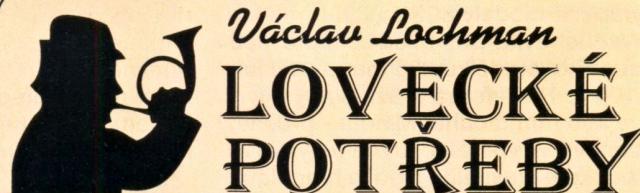
Roztok namíchat v udaném pořadí při pokojové teplotě ($20^\circ C$) a při téže teplotě provádět nasycování novinového papíru.

Rozpouštění krystalů K₂Cr 207 lze urychlit za hrátím roztoku ve vodní lázni na 40 až $60^\circ C$. Patrnujme si, že přípravu impregnačního roztoku, nasycování pásů a jejich sušení nesmíme provádět na slunečním světle!

Využitelnost roztoku: ve 100 ml roztoku lze nasytit asi 660 ks pláštů nábojníček ráže .36, nebo 450 ks ráže .44.

Mazací prostředek (složení použité pro zkoušky): 40 % přeskvařeného hovězího loje, 60 % prarafínu, 1 ml Tetragunu nebo 1 g grafitu na 50 g směsi.

Lepicí prostředek: lepidlo Herkules.

Zveme do naší specializované prodejny

Mladá Boleslav

Tř. Václava Klementa 819

(naproti autobusovému nádraží)

tel. 0326/271 28

po-pá 8.30-12 13-17 hod.

so 9-11

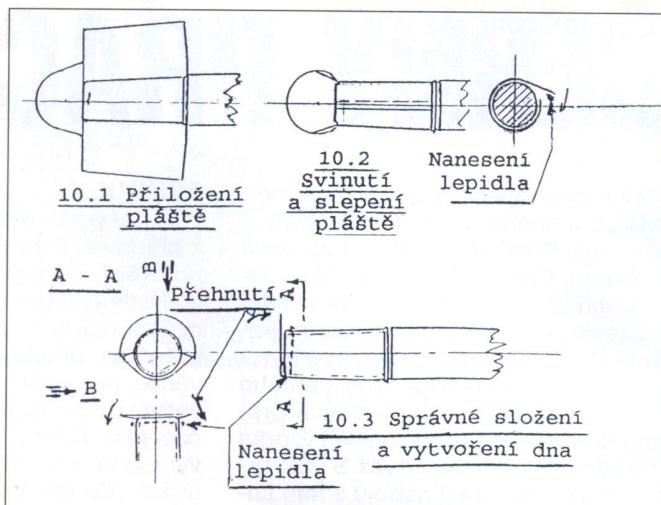
NABÍZÍME:

Zbraně lovecké a sportovní, luky, kuše, plynovky, flobertky, historické předovky, jateční přístroje, veškeré střelivo, optiku, montáže, nože, dýky, obranné slzotvorné prostředky, elektrické paralyzéry, terče, obušky, pouta, pouzdra, batohy, oděvy, obuv, kynologické potřeby.

SPLÁTKOVÝ PRODEJ

Všechny komponenty výroby polonábojů: zleva trny, šablony, matrice dřevěná a z mřížek balení nábojů, hotové polonáboje z novinového a modelářského papíru a vystřízené pláště nábojníček z Polyspanu

10 Slepění nábojníčky

POLONÁBOJE PRO PERKUSNÍ REVOLVERY (2)

2. SLEPENÍ NÁBOJNÍČEK

K tomu budeme potřebovat příslušný trn, bužírku, lepidlo a hadr. Podle jednotlivých fází (obr. 10) nábojníčku slepíme. Lepidlo necháme zasychat nejdéle 8 vteřin. Potom pootočíme trnem, povytáhneme ho a opatrne stáhneme bužírku, nábojníčku znova natáhneme na trn, odstraníme opatrne zbytky lepidla povolením na pracovní podložce a prsty dorovnáme dno. Lepidla používáme co nejméně, neboť zhoršuje shoření nábojníčky. Vyroběné nábojníčky necháme uschnout a můžeme se dát do kompletování polonábojů.

3. KOMPLETOVÁNÍ POLONÁBOJŮ

Připravíme si proschlé nábojníčky, matrici (obr. 11, 12), prachovnici s od-

měrným nástavcem, nádobku či krabičku s ucpávkou, odmaštěné koule, lepidlo, pinzetu a hadr. Do matrice nasuneme a trnem vyrovnáme nábojníčky, pak postupně nasypeme PN a ucpávku, která má sahat asi 1,5 - 2 mm pod horní okraj nábojníčky. Na něj pak postupně nanášíme lepidlo - asi po pěti kusech. Lepidlo za tu dobu částečně vsákne, zmékčí okraj nábojníčky a ten po nasazení koule na ni lépe přilne. Koule přidržíme prsty asi 10 vteřin, zespodu povytlačíme polonáboj a opět uvolníme - tím se nepřilepí k matrici. Tento postup opakujeme pro zbývající polonáboje. Jednotlivé kroky jsou znázorněny na obr. 13.

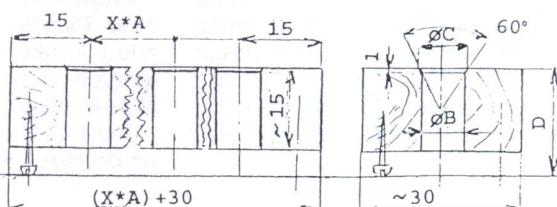
Pokud máme matrici zhotovenou z mřížky od nábojů, provádime kompletaci ob jednu řadu otvo-

rů. Pak je více místa pro celý proces a v neupravených otvorech pak sušíme utěsněné polonáboje. Zalepené koule je třeba nechat zaschnout alespoň 2

hodiny a při vyjímání polonábojů je postupně **vytláčovat** ze spodku matrice, ne je vytahovat.

Tímto postupem vyrobené polonáboje jsou připraveny k poslednímu úkonu - utěsnění. K tomu použijeme vhodnou misku (obr. 14), ve které pomocí vodní lázně rozpustíme mazací prostředek. V něm postupně namáčíme polonáboje koulí dolů podle obr. 14: z čela koulí setřeme přebytečný mazací prostředek o výřez v přepážce, případně ještě do hadru, a ve svislé poloze, koulemi nahoru, v neupravených otvorech výrobní matrice necháme uschnout.

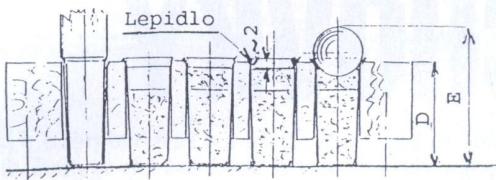
Tím je domácí výroba polonábojů ukončena

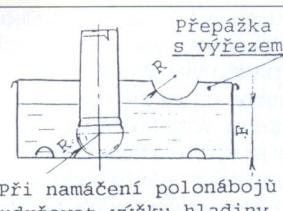
11 Dřevěné matrice

Zbraň	A	ØB	ØC	D	E	F
COLT .36	12	8,4	9,15	20	26	9
REM. .44	14	10	11	24	32	11

12 Rozměry B-E platí i pro martice z mřížek

13 Kompletování polonábojů

14 Utěšňování zalepených koulí

a zbývá je do doby použití uložit ve vhodných schránkách. Lze použít například doma vyrobené krabičky s upravenými mřížkami od nábojů; členové 8th Cavalry mají hotové polonáboje .44 pro Remingtony uloženy v předpisových schránkách, které jsou součástí jejich výstroje.

Replika brašny na náboje .44

Úprava mřížek pro skladování polonábojů spočívá v převrtání všech otvorů mřížky na průměr 10 mm (.36) a na průměr 11 mm (.44) a ve zvětšení výšky D (obr. 11) o cca 2 mm. V této úpravě můžeme používat původní krabičky od nábojů 9 mm Luger (.36) a .38 Special (.44). Těsnosti dosáhneme jejich uložením do igelitových sáčků vhodných rozměrů.

Vítězslav HLÁSNÝ
Pavel ŠINDELÁŘ
Foto Petr POUPE

NABÍJENÍ A STŘELBA

Při nabíjení (samozřejmě na střelnici) se polonáboje postupně zasunují do komor válce a lisují se do nich nabíjecím čepem. Tvar polonáboje pro obě ráže .36 a .44 byl vytvořen tak, aby právě vyplnil prostor komory, když je koule zasunutá asi 0,5 mm pod okraj válce. Při praktických střelbách se ukázalo, že zřejmě vlivem shodného provedení polonábojů se také zvýšila přesnost střelby.

POLYSPAN

Při ověřování materiálů jsme pro výrobu nábojiček použili modelářský papír Polyspan firmy Graupner SRN v tloušťce 21 g/m². Zkoušeli jsme jej jednak neupravovaný, ale také nasycený shora uvedeným roztokem. Zkoušky ukázaly, že Polyspan bez impregnace shořel beze zbytků a je tedy vhodný k výrobě polonábojů. Ale podstatně se sníží jejich tuhost, takže se s nimi musí zacházet opatrněji.

ZÁVĚR

Výroba střeliva pro perkusní zbraně formou polonábojů není žádnou novinkou. Je známo, že firma Colt prodávala podobnou munici ke svým perkusním revolverům již v minulém století.

Používáním polonábojů se zvýší bezpečnost na střelnících. Např. v SRN je používání prachovnice při závodech zakázáno a střelný prach se musí sypat z prachovniček pro jeden výstrel.

Zajímalo by nás názor rozdělých na použití polonábojů při závodech, kdy se do celkového času započítává i nabíjení.

OPRAVA

V článku Polonáboje pro perkusní revolvery v č. 4/2000 Střelecké revue na s. 66-67 došlo k chybě textu v tabulce. Dvojchroman draselny má chemickou značku K₂Cr₂O₇.

Jako ohlas na první pokračování tohoto článku přišel do redakce dopis Mgr. Ilji Turečka, profesionálního ekologa, který upozorňuje na to, že dvojchroman draselny je velmi jedovatý, označený podle zákona č. 157/1998 Sb. jako T+ - látka vysoce toxická, N - nebezpečná pro životní prostředí. Může vyvolat rakovinu při vdechování, dále poškození dědičných vlastností, je zdraví škodlivý při styku s kůží. Toxicity při požití, vysoko toxicity při vdechování. Dráždí dýchací orgány a kůži. Hrozí nebezpečí vážného poškození očí. Může vyvolat sensibilizaci při styku s kůží. Je vysoko toxicity pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepríznivé účinky ve vodním prostředí. S touto látkou mohou pracovat osoby starší 18 let, musí být uskladněna na bezpečném místě, musí být zneškodněna jako nebezpečný odpad. Látka je uvedena v seznamu dosud klasifikovaných nebezpečných chemických látek podle přílohy č. 1 k nařízení vlády č. 25/1999 Sb.

Dvojchroman draselny je chemická látka, která se pro účely trestního zákona podle přílohy č. 1 k nařízení vlády 114/1999 Sb. považuje za jed.

CENOVÁ BOMBA

Poloautomatická malorážka USA Marlin	5800 Kč
Poloautomatická malorážka Ruger	7800 Kč
Malorážná pumpa Rossi	6900 Kč
Malorážka CZ-452	6200 Kč
Kulovnice Rossi (WINCHESTER) r. 357/38	10 900 Kč
Broková dvojka IŽ-43 r. 12/12	9900 Kč
Broková jednuška Rossi r. 12	4200 Kč
Kulobrok ZH-324 r. 16/7x57R	17 400 Kč
Broková pumpa Browning BPS r. 12	11 400 Kč
Malorážná pistole ČZ-122	8400 Kč
Malorážná pistole Browning (BACK MARK)	11 200 Kč
Revolver Rossi 4" (model 711) r. 357 nerez	11 100 Kč
Revolver Rossi 2" (model 726) r. 38 nerez	7700 Kč
Malorážný revolver ME 2"	5400 Kč

KOMISNÍ ZBRANĚ

Kulovnice ČZ-ZKK 600 r. 270 Win včetně optiky a montáže	13 800 Kč
Broková kozlice IŽ-27 r. 12/12	6800 Kč
Brokový automat ČZ-47 r. 16	2500 Kč
Broková dvojka ZB r. 16/16	4800 Kč
Brokové hlavně ZH r. 16/16	5400 Kč
Pistole ČZ-52 r. 7,62 Tok	2800 Kč
Revolver Colt KING COBRA 4" r. 357 nerez	11 500 Kč
Revolver MANURHIN 5,5" r. 357 nerez	14 400 Kč
Revolver ARMINIUS 3,5" r. 38	2900 Kč

NA OSTATNÍ ZBOŽÍ SLEVA 5 %

LOVECKÉ POTŘEBY - SDRUŽENÍ JOKR
Riegrovo nám. 170/III, 290 01 Poděbrady Tel. 0324 (61) 5770